

31993L0033

L 188/32

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

29.7.1993

DIREKTIVA SVETA 93/33/EGS**z dne 14. junija 1993****o varnostnih napravah za preprečevanje nedovoljene uporabe dvo- oziroma trikolesnih motornih vozil**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti člena 100a,

ob upoštevanju Direktive Sveta 92/61/EGS z dne 30. junija 1992 o homologaciji dvo- ali trikolesnih motornih vozil ⁽¹⁾,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽²⁾,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽³⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽⁴⁾,

ker notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala; ker je zato treba sprejeti potrebne ukrepe;

ker morajo v vsaki državi članici imeti dvo- ali trikolesna motorna vozila glede varnostnih naprav za preprečevanje nedovoljene uporabe nekatere tehnične značilnosti, določene v obveznih predpisih, ki se med državami članicami razlikujejo; ker različnost teh predpisov ovira trgovanje znotraj Skupnosti;

ker se te ovire za vzpostavitev in delovanje notranjega trga lahko odpravijo, če vse države članice sprejmejo enake zahteve namesto svojih nacionalnih predpisov;

ker je treba pripraviti usklajene zahteve za varnostne naprave za preprečevanje nedovoljene uporabe dvo- oziroma trikolesnih motornih vozil, da bi lahko izvajali postopke homologacije vozila in homologacije sestavnega dela, kakor je določeno v Direktivi 92/61/EGS, za vsak tip takšnih vozil;

ker so zaradi obsega in predvidenega vpliva na zadevnem področju ukrepi Skupnosti, ki jih zajema ta direktiva, ne le potrebni, temveč bistveni za doseganje zastavljenega cilja, to je vzpostavitev ES-homologacije vozila; ker države članice same ne morejo doseči tega cilja;

ker se je zaradi olajšanja dostopa na trge držav zunaj Skupnosti izkazalo, da je treba vzpostaviti enakovrednost med zahtevami v tej direktivi in zahtevami v Pravilniku št. 62 Gospodarske komisije ZN za Evropo,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva in njene priloge se uporabljajo za varnostne naprave za preprečevanje nedovoljene uporabe vseh tipov vozil, opredeljenih v členu 1 Direktive 92/61/EGS.

Člen 2

Postopek za podelitev homologacije sestavnega dela za varnostno napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe tipa dvo- ali trikolesnega motornega vozila in pogoji za prosti pretok takih vozil so določeni v poglavjih II in III Direktive 92/61/EGS.

Člen 3

Skladno s členom 11 Direktive 92/61/EGS se prizna enakovrednost zahtev te direktive z zahtevami Pravilnika št. 62 Gospodarske komisije ZN za Evropo (E/ECE/TRANS/505 — Add. 61/Amend. 1).

Organi držav članic, ki podeljujejo homologacijo za sestavne dele, morajo priznavati homologacije in oznake homologacij, podeljene v skladu z zahtevami zgoraj navedenega Pravilnika št. 62 Gospodarske komisije ZN za Evropo namesto ustreznih homologacij in oznak homologacij, podeljenih v skladu s to direktivo.

Člen 4

Ta direktiva se lahko spremeni skladno s členom 13 Direktive 70/156/EGS ⁽⁵⁾ zaradi:

— upoštevanja sprememb pravilnika Gospodarske komisije ZN za Evropo, navedenega v členu 3,

— prilagoditve prilog tehničnemu napredku.

⁽¹⁾ UL L 225, 10.8.1992, str. 72.

⁽²⁾ UL C 293, 9.11.1992, str. 32.

⁽³⁾ UL C 337, 21.12.1992, str. 103 in UL C 176, 28.6.1993.

⁽⁴⁾ UL C 73, 15.3.1993, str. 22.

⁽⁵⁾ UL L 42, 23.2.1970, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 92/53/EGS (UL L 225, 10.8.1992, str. 1).

Člen 5

1. Države članice sprejmejo in objavijo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 14. decembra 1994. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Po datumu, navedenem v prvem pododstavku, države članice zaradi razlogov v zvezi z varnostnimi napravami za preprečevanje nedovoljene uporabe ne smejo prepovedati začetka uporabe vozil, skladnih s to direktivo.

Države članice uporabljajo predpise iz prvega pododstavka od 14. junija 1995.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 6

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourggu, 14. junija 1993

Za Svet

Predsednik

J. TRØJBORG

PRILOGA I

PODROČJE UPORABE – POMEN IZRAZOV – SPLOŠNE IN POSEBNE ZAHTEVE

1. PODROČJE UPORABE

- 1.1 Ta direktiva se uporablja za varnostne naprave za preprečevanje nedovoljene uporabe dvokolesnih motornih vozil s stransko prikolico in brez nje ter trikolesnih motornih vozil.

2. POMEN IZRAZOV

- 2.1 V tej direktivi uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- 2.2 „homologacija sestavnega dela“ pomeni homologacijo tipa sestavnega dela glede na zaščito pred nedovoljeno uporabo tipa vozila;

- 2.3 „tip vozila“ pomeni motorna vozila, ki se ne razlikujejo vsaj v naslednjih bistvenih vidikih;

- 2.3.1 podatkih proizvajalca o tipu vozila;

- 2.3.2 namestitvi in obliki sestavnega dela ali sestavnih delov vozila, na katere deluje varnostna naprava;

- 2.3.3 tipu varnostne naprave;

- 2.4 „varnostna naprava“ pomeni sistem, ki s samodejnim blokiranjem krmilnega mehanizma in/ali sistema prenosa moči preprečuje nedovoljeno uporabo vozila; ta sistem lahko:

- 2.4.1 deluje samodejno samo na krmilni sistem (naprava tipa 1);

- 2.4.2 deluje samodejno na krmilni sistem sočasno z napravo za izklop motorja vozila (naprava tipa 2);

- 2.4.3 če je prednapet, deluje na krmilni sistem sočasno z napravo za izklop motorja vozila (naprava tipa 3);

- 2.4.4 deluje samodejno na prenos moči (naprava tipa 4);

- 2.5 „krmilna naprava“ pomeni napravo za upravljanje (krmilo ali volan), krmilno glavo in dodatno opremo ali druge sestavne dele, ki neposredno vplivajo na učinkovitost varnostne naprave;

- 2.6 „kombinacija“ pomeni posebej za ta namen predvideno in izdelano različico blokirnega sistema, ki pravilno vključena omogoča delovanje navedenega blokirnega sistema;

- 2.7 „ključ“ pomeni vsako napravo, predvideno in izdelano za vključitev blokirnega sistema, predvidenega in izdelanega tako, da se lahko vključi samo s to napravo.

3. SPLOŠNE ZAHTEVE

- 3.1 Vsa dvo- ali trikolesna motorna vozila, razen mopedov, morajo biti opremljena z varnostno napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe, ki izpolnjuje zahteve te direktive. Če je naprava za preprečevanje nedovoljene uporabe vgrajena na mopedu, mora izpolnjevati zahteve te direktive.

- 3.2 Varnostna naprava mora biti takšna, da:

- 3.2.1 jo je treba izključiti pri krmiljenju vozila, vožnji ali premikanju vozila naravnost naprej;

- 3.2.2 jo je treba, če gre za varnostno napravo tipa 4, izključiti zaradi sprostitve prenosa moči. Če se ta naprava vključi z napravo za aktiviranje parkirne zavore, mora ta delovati sočasno z napravo za izklop motorja;

- 3.2.3 je ključ mogoče izvleči iz ključavnice le, če je zatič v vklopljeni ali izklopljeni legi. Izključena mora biti vsaka vmesna lega ključa, pri kateri obstaja nevarnost, da se zatič pozneje zaskoči tudi pri vstavljenem ključu za varnostno napravo.

- 3.3 Zahteve iz točke 3.2 morajo biti izpolnjene z enkratnim premikom ključa.
- 3.4 Varnostna naprava iz točke 3.1 in deli na vozilu, na katere vpliva, morajo biti izvedeni tako, da varnostne naprave ni mogoče hitro in neopazno odpreti, onesposobiti ali uničiti, na primer z enostavnim in cenеним orodjem, opremo ali predmeti, ki jih je mogoče preprosto skriti.
- 3.5 Varnostna naprava mora biti del osnovne opreme vozila (to je opreme, ki jo mora proizvajalec vgraditi v vozilo pred prvo prodajo). Ključavnica mora biti v varnostni napravi trdno vgrajena. (Če je ključavnico mogoče razdreti s ključem, potem ko je bil razstavljen pokrov ali drugi nosilci varnostne naprave, je to dopustno.)
- 3.6 Sistem mehanske ključavnice mora omogočati najmanj 1 000 različnih kombinacij ključev oziroma tako število, ki ustreza letni proizvodnji vozil, če je ta manjša od 1 000. Pogostnost vsake kombinacije za isti tip vozila mora biti približno 1 proti 1 000.
- 3.7 Ključ in ključavnica ne smeta biti vidno kodirana.
- 3.8 Ključavnica mora biti konstruirana, izdelana in vgrajena tako, da je vrtenje cilindra ključavnice v blokiranem stanju z navorom, ki je manjši od 0,245 m daN, mogoče samo z izvirnim ključem in da
- 3.8.1 sta pri čepnem cilindru drug ob drugem največ dva enaka, v isti smeri delujoča utora in največ 60 % enakih utorov,
- 3.8.2 sta pri diskastem cilindru drug ob drugem največ dva enaka utora, ki delujeta v isti smeri, in največ 50 % enakih utorov.
- 3.9 Varnostne naprave morajo biti take, da je izključena vsaka možnost za naključno vključitev med vožnjo pri delujočem motorju, kar bi zlasti ogrozilo varnost v prometu.
- 3.10 V vključeni legi mora biti varnostna naprava tipa 1, 2 ali 3 dovolj trdna, da zdrži navor 20 m daN okrog osi krmilnega mehanizma v obeh smereh pri statičnih pogojih, ne da bi na krmilnem mehanizmu nastala okvara, ki bi lahko ogrozila varnost v prometu.
- 3.11 Varnostna naprava tipa 1, 2 ali 3 mora biti konstruirana tako, da se krmilni mehanizem lahko blokira samo pod kotom najmanj 20° na levo in/ali na desno glede na smer vožnje naprej.
- 3.12 V vključeni legi mora varnostna naprava tipa 4 preprečiti vrtenje gnanih koles pri največjem navoru pogonskega motorja.
4. POSEBNE ZAHTEVE
- 4.1 Poleg splošnih zahtev, določenih v točki 3, morajo varnostne naprave izpolnjevati tudi naslednje posebne zahteve:
- 4.1.1 pri varnostnih napravah tipa 1 ali 2 mora biti mogoče blokirati ključavnico samo z enim samim premikom ključa, pri čemer mora biti krmilni mehanizem, kakršen je opredeljen v 2.5, v pravi legi, ki omogoča, da se zatič zaskoči v ustrezno režo;
- 4.1.2 pri varnostnih napravah tipa 3 mora biti mogoče prednapeti zatič samo s posebnim postopkom za vključitev, ki ga izvede uporabnik vozila v povezavi z obračanjem ključa ali posebej. Če je zatič prednapet, se ključ lahko izvleče samo pri pogojih, določenih v točki 3.2.3;
- 4.2 pri varnostnih napravah tipa 2 in 3 se zatič ne sme zaskočiti, če je naprava v legi, ki omogoča zaganjanje motorja;
- 4.3 delovanja vključene varnostne naprave tipa 3 ne sme biti mogoče preprečiti;
- 4.4 po 2 500 blokiranj in deblokiranj v obe smeri pri preskusu vzdržljivosti iz Priloge II mora varnostna naprava tipa 3 ostati v dobrem stanju za delovanje, zlasti pa mora še vedno izpolnjevati zahteve iz točk 3.8, 3.9, 3.10 in 4.3.

PRILOGA II

PRESKUS VZDRŽLJIVOSTI NA VARNOSTNIH NAPRAVAH TIPA 3**1. PRESKUŠEVALNA OPREMA****1.1 Preskuševalna oprema je sestavljena iz:**

- 1.1.1 naprave, na katero se lahko vgradi vzorec krmilnega mehanizma, opremljenega z varnostno napravo, opredeljeno v točki 2.4 Priloge I;
- 1.1.2 sistema za blokiranje in deblokiranje naprave z uporabo ključa;
- 1.1.3 sistema za rotiranje osi krmilnega mehanizma glede na varnostno napravo.

2. PRESKUSNA METODA**2.1 Vzorec krmilnega mehanizma, opremljen z varnostno napravo, se pritrdi na napravo iz točke 1.1.1.****2.2 Preskusni cikel vključuje naslednje postopke:****2.2.1 izhodiščna lega:**

varnostna naprava se deaktivira in os krmilnega mehanizma se postavi v lego, ki preprečuje aktiviranje varnostne naprave;

2.2.2 pripravljenost za delovanje:

s ključem se varnostna naprava iz deblokirane lege postavi v lego, ki omogoča blokiranje krmilnega mehanizma;

2.2.3 aktiviranje:

os krmilnega mehanizma se obrne tako, da je navor v trenutku vklopa varnostne naprave $5,88 \text{ Nm} \pm 0,25$;

2.2.4 deaktiviranje:

varnostna naprava se deaktivira na normalen način, zaradi lažjega postopka deblokiranja se navor zmanjša na 0;

2.2.5 vračanje krmilnega mehanizma:

os krmilnega mehanizma se obrača, dokler ne doseže lege, ki ne dovoljuje blokiranja varnostne naprave;

2.2.6 obračanje v nasprotno smer:

ponovijo se postopki iz 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 in 2.2.5, le v nasprotni smeri obračanja osi krmilnega mehanizma;

2.2.7 časovni razmik med dvema zapovrstnima aktiviranjema varnostne naprave je vsaj 10 sekund;**2.3. preskus vzdržljivosti se ponovi tolikokrat, kolikorkrat je določeno v točki 4.4 Priloge I.**

PRILOGA III

Dodatek 1

Opisni list za varnostne naprave za preprečevanje nedovoljene uporabe tipa dvo- ali trikolesnega motornega vozila

(Priložiti k vlogi za homologacijo sestavnega dela, če je ta vloga predložena ločeno od vloge za homologacijo vozila)

Zaporedna št. (ki jo določi vložnik):

Vloga za podelitev homologacije sestavnega dela za varnostno napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe tipa dvo- ali trikolesnega motornega vozila vključuje podatke, ki so določeni v Prilogi II k Direktivi Sveta 92/61/EGS, delu A, točkah:

- 0.1
- 0.2
- 0.4 do 0.6
- 9.4.1
- 9.4.2 in pri napravah:
 - tipa 1, točki 6.1 in 6.1.1,
 - tipa 2 oziroma 3, točke 3.2.5 do 3.2.6.2, 6.1 in 6.1.1,
 - tipa 4, točke 4.1 do 4.4.2.

Dodatek 2

Ime homologacijskega organa

Certifikat o homologaciji sestavnega dela za varnostno napravo za preprečevanje nedovoljene uporabe tipa dvo- ali trikolesnega motornega vozila

VZOREC

Poročilo št. tehnične službe z dne

Homologacija sestavnega dela št. Razširitev št.

1. Znamka ali trgovsko ime vozila:
2. Tip vozila:
3. Ime in naslov proizvajalca:
.....
4. Ime in naslov zastopnika proizvajalca (če obstaja):
.....
5. Datum oddaje vozila v postopek:
6. Homologacija sestavnega dela se podeli/zavrne ⁽¹⁾:
7. Kraj:
8. Datum:
9. Podpis:

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.